

Néprajz alapszak – alapvizsga tételsor

(Érvényes: 2025 márciusától)

Az alapvizsgát egy alkalommal, két fős bizottság előtt teszik le a hallgatók. A vizsgán két tételt kapnak, egyet-egyet a 12-12 tétel közül. A kidolgozásra hagyunk időt, a tételek kifejtésére egyenként 10-10 perc áll rendelkezésre.

1. A folklór általános jellemzői
2. Folklorizáció és folklorizmus (fogalmak, folyamatok, példák)
3. Népköltészeti szövegtörzsek a 19–20. században (módszertani kérdések)
4. A hősepika-kutatás problematikája (komparatív műfaji szemlélet, módszerek, eredmények)
5. A magyar ballada egy tipikus alcsoportjának bemutatása (betyárballada/lokális ballada/ponyvaballada; ezek közül egy választható!)
6. Mesegyűjtések a 20. században (különös tekintettel az egyéniségkutató iskola tevékenységére)
7. Boszorkányság és folklorisztika (a perekől a magyar néphit boszorkányáig)
8. A sámánizmus, mint etnológiai kutatási probléma és kapcsolata a magyar „ösvallással”
9. Vallástudományi alapfogalmak: mana, tabu, totem, animizmus, „szent”
10. A búcsújárás néprajza
11. Az emberi élet átmeneti rítusai (születés/házasság/halál; ezek közül egy szokáskör választható!)
12. A nagyünnepek szokásvilága (karácsony/húsvét/pünkösöd; ezek közül egy szokáskör választható!)
13. A néprajztudomány általános jellemzése, alapfogalmai és szakterületei
14. A történeti néprajz főbb módszerei és eredményei
15. A néprajzi gyűjtés főbb módszerei és eszközei
16. A kulturális antropológia öt ismérve
17. Az énikus és az étikus kutatási módszer a kulturális antropológia történetében (kutatók és irányzatok)
18. A gazdasági antropológia
19. Kertészeti kultúrák, gyümölcs- és szőlőtermesztés
20. Háziállatok fajtaváltozásai, haszonvételei a 18–20. században
21. A kézműves élelmiszeripar fontosabb ágai (malomipar, sütő- és pékmesterség, húsipar)
22. Nemek, nemzedékek, rokonság, házasság, család, háztartás
23. A „parasztos stílus” kialakulása és virágzása a 19. században, a köznépi életmód különböző területein (építkezés, lakáskultúra, viselet, táplálkozás)
24. A falusi életmód átalakulásának (modernizációjának, városiasodásának, egységesülésének) folyamata a 20. század második felében, az építkezés, a lakáskultúra, az öltözködés és a táplálkozás példáin keresztül